

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2016. november 9.*

„Előzetes döntéshozatal — Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Fizetéseképtelenségi eljárás — 1346/2000/EK rendelet — 4. cikk — Valamely tagállam szabályozása által a fizetéseképtelenségi eljárás tárgyát nem képező követelések tekintetében előírt hatások — Megszűnés — A követelés adójellege — Hatás hiánya — 15. cikk — A »folyamatban lévő eljárások« fogalma — Végrehajtási eljárások — Kizártság”

A C-212/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunalul Mureș (Maros megyei törvényszék, Románia) a Bírósághoz 2015. május 8-án érkezett, 2015. április 24-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **ENEFI Energiahatékonysági Nyrt**

és

a **Directia Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (DGRFP)**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, M. Berger (előadó), A. Borg Barthet, E. Levits és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. április 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., Koós G. és Bóra M., meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviseletében M. Bulterman és M. de Ree, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Wilderspin, meghatalmazotti minőségben, segítője: D. Calciu ügyvéd,

a főtanácsnok indítványának a 2016. június 9-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: román.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet (HL 2000. L 60., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 191. o.; helyesbítés: HL 2006. L 234., 43. o.) 4. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az ENEFI Energiahatékonysági Nyrt (a továbbiakban: ENEFI), korábban E-Star Alternatív Energiaszolgáltató Nyrt és a Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (DGRFP) (brassói megyei költségvetési főigazgatóság, Románia [DGRFP]; a továbbiakban: DGRFP Brașov) között a DGRFP Brașov kérelmére indult, adókövetelésre irányuló végrehajtási eljárás tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1346/2000 rendelet (12), (20), (21) és (23) preambulumbekzdése előírja:

„(12) E rendelet lehetővé teszi, hogy abban a tagállamban indítsák meg a fizetéseképtelenségi főeljárást, ahol az adós fő érdekeltségeinek központja található. Ezeknek az eljárásoknak egyetemes hatályuk van, és céljuk az adós teljes vagyonának felölelése. Az érdekek sokféleségének védelme érdekében e rendelet lehetővé teszi a főeljárással párhuzamos másodlagos eljárások megindítását. Másodlagos eljárást abban a tagállamban lehet indítani, ahol az adós telephelye van. A másodlagos eljárás az adott államban lévő vagyontárgyakra korlátozódik. A főeljárással való összehangolásra vonatkozó kötelező szabályok kielégítik a Közösségen belüli egység iránti igényt.

[...]

(20) [...] A fizetéseképtelenségi főeljárás meghatározó szerepének biztosítása érdekében az ilyen eljárás felszámolója számára különböző lehetőségeket kell biztosítani az egyidejűleg folyamatban lévő másodlagos fizetéseképtelenségi eljárásokba való beavatkozásra. Például lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a fizetőképesség helyreállítását célzó tervet vagy egyezséget javasolhasson, vagy a másodlagos fizetéseképtelenségi eljárások tárgyát képező vagyontárgyak értékesítésének felfüggesztését kérhesse.

(21) Minden hitelezőnek, akinek szokásos tartózkodási helye, lakóhelye vagy székhelye a Közösségben van, jogosultnak kell lennie arra, hogy bejelentse követeléseit a Közösségben folyamatban lévő, az adós vagyonára vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárásokban. E jogosultság ki kell, hogy terjedjen az adóhatóságokra és a társadalombiztosítási intézményekre is. Azonban a hitelezők egyenlő elbírálásának biztosításához össze kell hangolni a bevételek elosztását. [...]

[...]

(23) A hatálya alá tartozó ügyeknél a rendeletnek az egységes kollíziós szabályokat kell rögzítenie, amelyek alkalmazási területükön az egyes államok nemzetközi magánjogi rendelkezéseinek helyébe lépnek. Eltérő rendelkezés hiányában az eljárás megindításának helye szerinti tagállam jogát kell alkalmazni (*lex fori concursus*). [...] Ez szabályozza a fizetéseképtelenségi eljárások megindításának, lefolytatásának és befejezésének valamennyi feltételét.”

- 4 Az 1346/2000 rendelet „Nemzetközi joghatóság” című 3. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) A fizetéseképtelenségi eljárás megindítására azon tagállam bíróságai rendelkeznek joghatósággal, amelynek területén az adós fő érdekeltségei található [helyesen: az adós fő érdekeltségeinek központja található]. Társaság vagy jogi személy esetén az ellenkező bizonyításáig a létesítő okirat szerinti székhelyet kell a fő érdekeltségek központjának tekinteni.

(2) Ha az adós fő érdekeltségeinek központja egy tagállam területén helyezkedik el, egy másik tagállam bírósága csak akkor rendelkezik joghatósággal az adós elleni fizetéseképtelenségi eljárás megindítására, ha az adós telephellyel rendelkezik a másik tagállam területén belül is. Ennek az eljárásnak a hatásai az adós utóbbi tagállam területén található vagyontárgyaira korlátozódnak.

(3) Ha a fizetéseképtelenségi eljárást az (1) bekezdés szerint indították, a később a (2) bekezdés szerint indított minden eljárás másodlagos eljárás. E későbbi eljárásoknak felszámolási eljárásoknak kell lenniük.

[...]

- 5 E rendeletnek „Az alkalmazandó jog” című 4. cikke előírja:

„(1) Amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik, a fizetéseképtelenségi eljárásra és joghatásaira annak a tagállamnak a jogát kell alkalmazni, amelynek területén az ilyen eljárást megindítják (a továbbiakban: az eljárás megindításának helye szerinti állam).

(2) Az eljárást megindításának helye szerinti állam joga határozza meg az ilyen eljárások megindításának, lefolytatásának és befejezésének feltételeit. Különösen meg kell határozni:

[...]

f) a fizetéseképtelenségi eljárásnak az egyéni hitelezők által indított eljárásokra gyakorolt hatásait, a folyamatban lévő peres eljárások kivételével;

g) az adós vagyonával szemben támasztott követeléseket és a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések kezelését;

h) a követelések bejelentésének, igazolásának és elfogadásának szabályait;

[...]

j) a fizetéseképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételeit és joghatásait;

k) a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogokat;

[...]

- 6 Az 1346/2000 rendeletnek „A fizetéseképtelenségi eljárások hatása a folyamatban lévő peres eljárásokra” című 15. cikke értelmében:

„A fizetéseképtelenségi eljárásoknak az adós rendelkezése alól kivont vagyontárggyal vagy joggal kapcsolatos, folyamatban lévő eljárásra gyakorolt hatásaira kizárólag annak a tagállamnak a joga alkalmazandó, ahol az eljárás folyamatban van.”

- 7 E rendelet „Visszatérítés és beszámítás” című 20. cikke előírja:

„(1) Az a hitelező, akinek a 3. cikk (1) bekezdésében említett eljárás megindítását követően bármely módon, különösen végrehajtással, részlegesen vagy teljesen kielégítésre került egy, az adós tulajdonában lévő, egy másik tagállam területén található vagyontárgyra vonatkozó követelése, az 5. és 7. cikkekre is figyelemmel visszatéríti a felszámolónak azt, amit megszerzett.

(2) A hitelezők egyenlő elbírálásának biztosítása érdekében az a hitelező, aki a fizetéseképtelenségi eljárás során megkapta követelése arányos kielégítését, csak akkor részesedik a más eljárásokban keletkezett felosztásból, ha azonos besorolású vagy kategóriájú hitelezők ezekben az egyéb eljárásokban egyenértékű vagyონrészt kaptak.”

- 8 Az 1346/2000 rendelet 39. cikke, amely „A követelések bejelentésének joga” című viseli, ekképp rendelkezik:

„Bármely hitelezőnek – beleértve a tagállamok adóhatóságait és társadalombiztosítási intézményeit –, akinek szokásos tartózkodási helye, lakóhelye vagy székhelye más tagállamban van, mint az eljárás megindításának helye szerinti állam, jogában áll írásban bejelenteni követeléseit a fizetéseképtelenségi eljárásban.”

A magyar jog

- 9 A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 20. §-ának (3) bekezdése ekképp rendelkezik:

„A [jelen törvény] szerinti határidő elmulasztása esetén a hitelező az egyezségkötésben nem vehet részt, az egyezség hatálya nem terjed ki rá. A bejelentési határidő elmulasztása miatt nyilvántartásba nem vett hitelezői igény jogosultja az adós ellen követelését nem érvényesítheti, azonban a más által kezdeményezett felszámolási eljárásban a még el nem évült követelését bejelentheti. [...]”

Az alapeljárás tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 10 Az ENEFI Magyarországon bejegyzett székhellyel rendelkező vállalkozás, amely az alapügy tényállásának megvalósulása idején Romániában rendelkezett telephellyel. 2012. december 13-án e társasággal szemben Magyarországon fizetéseképtelenségi eljárás indult, amelynek megindításáról 2013. január 7-én értesítették a DGRFP Braşovot.
- 11 2013 januárjában a DGRFP Braşov két követelést nyújtott be a fizetéseképtelenségi eljárás keretében. Mindazonáltal, mivel nem tartotta tiszteletben az alkalmazandó határidőt, és nem fizette meg a nyilvántartásba vételi díjat, e követeléseket nem vehették figyelembe ebben az eljárásban, amiről a DGRFP Braşovot 2013. május 2-án tájékoztatták.
- 12 Ezt követően, amikor a fizetéseképtelenségi eljárás még folyamatban volt, a DGRFP Braşov helyszíni adóellenőrzést végzett az ENEFI romániai telephelyén. 2013. június 25-én a DGRFP Braşov a hozzáadottérték-adó (héta) jogcímén fennálló adótartozásra vonatkozó adómegállapítási határozatot bocsátott ki vele szemben (a továbbiakban: adómegállapítási határozat). A fizetéseképtelenségi eljárás során azonban nem nyújtotta be az ezen adómegállapítási határozatra vonatkozó követelést.
- 13 Az ENEFI kezdetben nem kifogásolta az adómegállapítási határozatot. Ennek következtében a román hatóságok 2013. augusztus 7-én végrehajtható okiratot állított ki vele szemben, amely hatóságok ezt követően végrehajtási eljárást indítottak.

- 14 Mielőtt a fizetéseképtelenségi eljárás 2013. szeptember 7-én lezárult volna Magyarországon, az ENEFI keresetet nyújtott be a Romániában indított végrehajtási eljárással szemben. Az ENEFI ugyanis úgy ítélte meg, hogy nem kell megfizetnie az adómegállapítási határozatban szereplő héatarozást, és a vonatkozó végrehajtási eljárást jogellenesnek minősítette, tekintettel arra, hogy az adómegállapítási határozat elfogadásának alapjául szolgáló adóellenőrzés időpontjában már folyamatban volt a vele szemben Magyarországon indított fizetéseképtelenségi eljárás. Következésképpen az ENEFI szerint a DGRFP Braşovnak a követelését az említett fizetéseképtelenségi eljárás keretében kellett volna benyújtania. Márpedig az 1346/2000 rendelet 4. cikkének értelmében alkalmazandó magyar jog szerint azokat a követeléseket, amelyeket nem nyújtottak be a fizetéseképtelenségi keretében, főszabály szerint elévült követeléseknek kell minősíteni.
- 15 E körülmények között a Tribunalul Mureş (Maros megyei törvényszék, Románia) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 4. cikke (1) bekezdésének és (2) bekezdése f) és k) pontjának értelmezése során azt szükséges tisztázni, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti állam jogában szabályozott fizetéseképtelenségi eljárás joghatásai magukban foglalják-e a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelezőnek a követelésének más tagállamban történő érvényesítéséhez való joga elvesztését vagy az említett követelés ezen másik tagállamban történő végrehajtásának felfüggesztését?
- 2) Lényeges-e az a körülmény, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban történő végrehajtás útján érvényesített követelés egy adótarozás?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

- 16 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az 1346/2000 rendelet 4. cikkét, hogy ennek alkalmazási körébe tartoznak az eljárás megindításának helye szerinti tagállam azon belső jogi rendelkezései, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelező tekintetében előírják a követelés érvényesítéséhez való joga megszűnését, illetve az ilyen követelés végrehajtásának felfüggesztését egy másik tagállamban.
- 17 E tekintetben – először is – az 1346/2000 rendelet 4. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy amennyiben e rendelet eltérően nem rendelkezik, a fizetéseképtelenségi eljárásra és joghatásaira annak a tagállamnak a jogát kell alkalmazni, amelynek területén az ilyen eljárást megindítják (a továbbiakban: *lex fori concursus*). Ily módon, amint az az említett rendelet (23) preambulumbekkezdéséből is következik, a *lex fori concursus* határozza meg a fizetéseképtelenségi eljárások minden – mind anyagi, mind eljárási – joghatását az érintett személyek és jogviszonyok tekintetében.
- 18 Közelebbről, az 1346/2000 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének g) és h) pontja előírja, hogy a *lex fori concursus* határozza meg az adós vagyonával szemben támasztott követeléseket és a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések kezelését, valamint a követelések bejelentésének, igazolásának és elfogadásának szabályait. Márpedig, annak érdekében, hogy e rendelkezések ne legyenek megfosztva hatékony érvényesülésüktől, a *lex fori concursusnak* a követelések benyújtására és – különösen – az e tekintetben előírt határidőkre vonatkozó szabályi tiszteletben nem tartásának következményeit is az említett *lex fori concursus* alapján kell értékelni (lásd analógia útján: 2015. december 10-i Kornhaas-ítélet, C-594/14, EU:C:2015:806, 19. pont).

- 19 Egy fizetéseképtelenségi eljárás elsősorban egyezség útján történő lezárásának hatásait, valamint a hitelezőknek a fizetéseképtelenségi eljárás lezárása utáni jogait illetően emlékeztetni kell arra, hogy e hatásokat és e jogokat – amint azt a 4. cikk (2) bekezdésének j) és k) pontja kifejezetten előírja – szintén a *lex fori concursus* határozza meg.
- 20 Bár az 1346/2000 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése – amely a *lex fori concursus* alá tartozó területek felsorolását tartalmazza – nem említi kifejezetten a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelezőket, következésképpen ezen eljárásnak, illetve lezárásának az e hitelezők jogaira gyakorolt hatásait sem, nem lehet kétséges, hogy e hatásokat is az említett *lex fori concursus* alapján kell értékelni.
- 21 Egyfelől ugyanis az 1346/2000 rendelet 4. cikkének alkalmazási körébe tartozó területeknek a (2) bekezdésben található felsorolása nem kimerítő, amint az magából a megfogalmazásból, nevezetesen a „különösen” kifejezés használatából is következik.
- 22 Másfelől meg kell állapítani, hogy az az értelmezés, miszerint a *lex fori concursus* meghatározza a fizetéseképtelenségi eljárás elsősorban egyezséggel történő lezárásának hatásait, de nem határozza meg az ezen eljárásban részt nem vevő hitelezők jogaira gyakorolt hatásait, azzal a kockázattal jár, hogy komolyan sérül az említett eljárás hatékonysága.
- 23 A jelen ítélet 22. pontjában említett értelmezés azzal a következménnyel járna, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelezők az eljárás lezárását követően kérhetik követeléseik teljes kielégítését, ami ily módon a hitelezők közötti egyenlőtlen bánásmódhoz vezetne. Egyébiránt ez az értelmezés elsősorban lehetetlenné tenné minden egyezséget vagy az adós fizetőképességének helyreállítására irányuló hasonló intézkedést, mivel az adós, aki a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelezők követeléseivel áll szemben, nem rendelkezik az ahhoz szükséges eszközökkel, hogy az ilyen egyezségnek vagy egyéb más intézkedésnek megfelelően megfizesse a más hitelezőkkel szembeni tartozásait, mivel e tartozásokat az adós ténylegesen rendelkezésre álló pénzügyi eszközeitől függően általános szabály szerint átütemezik és/vagy csökkentik.
- 24 Részben analóg okok miatt el kell utasítani a kérdést előterjesztő bíróság által ezen összefüggésben előadott azon érvelést, miszerint a *lex fori concursus* valamely elsődleges fizetéseképtelenségi eljárásra alkalmazandó azon rendelkezése, amely korlátozza vagy kizárja annak lehetőségét, hogy egy olyan követelést lehessen érvényesíteni, amelyet nem ezen eljárás keretében nyújtottak be, akadályát képezi az 1346/2000 rendeletben előírt, a másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindításának kérelmezésére vonatkozó lehetőségnek.
- 25 Egyrészt ugyanis a *lex fori concursus* ilyen rendelkezése, a kérdést előterjesztő bíróság vélekedésével szemben, nem egy másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindítását mint olyat akadályozza, hanem csak az ilyen eljárás megindítására irányuló kérelem elfogadását, amely kérelmet egy olyan hitelező nyújtotta be, aki nem tartotta tiszteletben az elsődleges fizetéseképtelenségi eljárásra alkalmazandó *lex fori concursus* által előírt, a követelése benyújtására nyitva álló határidőt. Ezzel szemben a még el nem évült követeléssel rendelkező hitelező vagy az elsődleges fizetéseképtelenségi eljárás felszámolója által benyújtott bármely kérelem továbbra is elfogadható marad.
- 26 Másfelől, bár az 1346/2000 rendelet bizonyos feltételek mellett előírja a másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindításának lehetőségét, a bíróság már emlékeztetett arra, hogy a másodlagos eljárás megindítása – amely eljárásnak a rendelet 3. cikke (3) bekezdésének megfelelően felszámolási eljárásnak kell lennie – azzal a veszéllyel jár, hogy ellentétes lehet a védelmi jellegű főeljárás által követett céllal, és e rendelet előír néhány, az összehangolásra vonatkozó kötelező szabályt, amelyek – amint azt a (12) preambulumbekkezdés kifejti – az Európai Unió belüli egység iránti igény biztosítására irányulnak. Márpedig, ebben a rendszerben a főeljárás a másodlagos eljáráshoz képest

– amint azt a rendelet (20) preambulumbekzdése pontosítja – meghatározó szerepet tölt be (lásd ebben az értelemben: 2012. november 22-i Bank Handlowy és Adamiak ítélet, C-116/11, EU:C:2012:739, 59. és 60. pont).

- 27 Az elsődleges fizetéseképtelenségi eljárás e meghatározó szerepe tekintetében teljességgel koherensnek tűnik, hogy valamely nemzeti szabályozás a határidőn túl benyújtott követelések megszűnése által kizárhasson az e követelések jogosultjai által benyújtott minden olyan kérelmet, amely másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindítására irányul, tekintettel arra, hogy az ilyen eljárás megindítása lehetővé tenni a *lex fori concursus* által előírt megszűnést. Ezenfelül, a jelen ítélet 23. pontjában található megállapításokkal analóg módon, az ilyen szabályozás lehetővé teszi annak elkerülését, hogy az elsődleges fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelező megíúsítson egy egyezséget, vagy az adós fizetéseképtelenségének helyreállítására irányuló, az ezen eljárás keretében elfogadott hasonló intézkedést azzal, hogy másodlagos fizetéseképtelenségi eljárás megindítását kéri.
- 28 A fentiekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállam azon belső jogi rendelkezése, amely a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelező tekintetében követelése érvényesítéséhez való jogának megszűnését írja elő, az 1346/2000 rendelet 4. cikkének alkalmazási körébe tartozik.
- 29 Ezt követően, a jelen ítélet 28. pontjában foglalt következtetést illetően meg kell állapítani, hogy a *lex fori concursus* az olyan követelés végrehajtásának felfüggesztését is előírhatja, amelyet nem nyújtottak be a kitűzött határidőn belül. Ugyanis, amint azt a főtanácsnok is kifejtette indítványának 46. és 47. pontjában, mivel a nyilvántartásba nem vett követelések megszűnése főszabály szerint megengedett, az 1346/2000 rendelet még inkább meg kell, hogy engedje a *lex fori concursus* azon szabályát is, amely az e követelésekre vonatkozó végrehajtási eljárás felfüggesztésére szorítkozik.
- 30 Ezenfelül meg kell állapítani, hogy – azon tény okán, hogy az 1346/2000 rendelet nem harmonizálja az alkalmazási körébe tartozó fizetéseképtelenségi ügyekben a követelések benyújtása tekintetében kitűzött határidőket – az eljárási autonómia elvének értelmében az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata e határidők megállapítása, feltéve azonban, hogy a vonatkozó szabályok nem kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi helyzetekre vonatkozókhöz képest (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által biztosított jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben: 2015. október 15-i Nike European Operations Netherlands ítélet, C-310/14, EU:C:2015:690, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Mivel különösen a beavatkozó felek észrevételei e tekintetben nem tartalmaznak elegendő információt, a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e kritériumok teljesülnek-e az 1991. évi XLIX. sz. törvény 20. §-át illetően.
- 31 Végül meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 28. és 29. pontjában szereplő következtetést nem cáfolja az a tény, hogy az 1346/2000 rendelet 15. cikke előírja, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásoknak az adós rendelkezése alól kivont vagyontárggyal vagy joggal kapcsolatos, „folyamatban lévő eljárásra” gyakorolt hatásaira kizárólag annak a tagállamnak a joga alkalmazandó, ahol az eljárás folyamatban van.
- 32 E rendelkezést ugyanis az 1346/2000 rendelet 4. cikke (2) bekezdésének f) pontjával összefüggésben kell értelmezni, amely megkülönbözteti a „folyamatban lévő eljárásokat” az egyes hitelezők által indított eljárásoktól. Ily módon az egyes hitelezők által indított, a folyamatban lévő eljárásoktól eltérő eljárásokat minden esetben kizárólag a *lex fori concursus*. Márpedig, amint azt a főtanácsnok is kifejtette indítványának 67–78. pontjában, a valamely követelés végrehajtására irányuló eljárások ez utóbbi kategóriába tartoznak.
- 33 Ez utóbbi tekintetében meg kell állapítani, hogy az 1346/2000 rendelet azon az elven alapul, miszerint a hitelezőkkel szembeni egyenlő bánásmóddal – amely *mutatis mutandis* minden fizetéseképtelenségi eljárás alapjául szolgál – főszabály szerint ellentétesek az egyes hitelezők által végrehajtás útján akkor indított és folytatott eljárások, amikor az adóssal szemben fizetéseképtelenségi eljárás folyik. Ennek

megfelelően az 1346/2000 rendelet 20. cikkének (1) bekezdése arra kötelezi azt a hitelezőt, akinek „különösen végrehajtással” kielégítésre került egy, az adós tulajdonában lévő, az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállam területén található vagyontárgyra vonatkozó követelése, hogy térítse vissza a felszámolónak azt, amit megszerzett.

- 34 Márpedig ezzel ellentétes lenne az 1346/2000 rendelet 15. cikkének azon értelmezése, miszerint az a végrehajtási eljárásokra is vonatkozik, azon következménnyel együtt, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának hatásai ily módon azon tagállam jogának alkalmazási körébe tartoznának, amelyben egy ilyen végrehajtási eljárás folyamatban van, míg – ezzel párhuzamosan – e rendelet 20. cikkének (1) bekezdése annak kifejezett előírásával, hogy vissza kell szolgáltatni a felszámolónak a „végrehajtással” szerzett javakat, megfosztaná hatékony érvényesülésétől e 15. cikket.
- 35 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a végrehajtási eljárások nem tartoznak az 1346/2000 rendelet 15. cikkének alkalmazási körébe.
- 36 A fentiekre figyelemmel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1346/2000 rendelet 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ennek alkalmazási körébe tartoznak a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának helye szerinti tagállam azon belső jogi rendelkezései, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárásban részt nem vevő hitelező tekintetében előírják a követelés érvényesítéséhez való joga megszűnését, illetve az ilyen követelés végrehajtásának felfüggesztését egy másik tagállamban.

A második kérdésről

- 37 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban végrehajtás tárgyát képező követelés adójellege hatással van-e az első kérdésre adandó válaszra.
- 38 E tekintetben az 1346/2000 rendelet (21) preambulumbekzdése előírja, hogy minden hitelezőnek, akinek szokásos tartózkodási helye, lakóhelye vagy székhelye az Unióban van, jogosultnak kell lennie arra, hogy bejelentse követeléseit az Unióban folyamatban lévő, az adós vagyona-ra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárásokban, és e jogosultságnak az adóhatóságokra és a társadalombiztosítási intézményekre is ki kell, hogy terjedjen. E preambulumbekzdés azt is előírja, hogy a hitelezők egyenlő elbírálásának biztosításához azonban össze kell hangolni a bevételek elosztását. E szempontból e rendelet 39. cikke lényegében azt írja elő, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok adóhatóságainak, ugyanazon a jogcímen, mint bármely olyan hitelezőnek, akinek szokásos tartózkodási helye, lakóhelye vagy székhelye más tagállamban van, mint az eljárás megindításának helye szerinti állam, jogában áll írásban bejelenteni követeléseit a fizetéseképtelenségi eljárásban.
- 39 E rendelkezésekből tehát az következik, hogy az 1346/2000 rendelettel egyfelől ellentétesek azok a nemzeti rendelkezések, amelyek kizárják azt, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamok adóhatóságainak követeléseit a fizetéseképtelenségi eljárás keretében nyújtsák be. Másfelől, ugyanezen rendelkezésekből az következik, hogy e rendelet nem tesz semmiféle különbséget a magánjogi és a közjogi hitelezők között.
- 40 E körülményekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy az 1346/2000 rendelet rendelkezései nem biztosítanak semmiféle preferenciális jogállást az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállam adóhatóságai követelésének abban az értelemben, hogy azok a még a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően is végrehajtási eljárás tárgyát alkotják. Következésképpen, az alapügyben szóban forgó tényeket illetően abból a körülményből, hogy a végrehajtási eljárás tárgyát képező követeléseknek adójogi jellege van, nem következik, hogy azok e

tény okán kizárólag a román belső jog hatálya alá tartoznak, vagy hogy a *lex fori concursus*, azaz a jelen ügyben a fizetéseképtelenségre vonatkozó magyar jog által előírt hatások nem terjednek ki e követelésekre.

- 41 E körülményekre figyelemmel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az eljárás megindításának helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban végrehajtás tárgyát képező követelés adójellege az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben nincs hatással az első kérdésre adandó válaszra.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 4. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ennek alkalmazási körébe tartoznak azon tagállam, amelynek területén a fizetéseképtelenségi eljárást megindították, belső jogi rendelkezései, amelyek az ezen eljárásban részt nem vevő hitelező tekintetében előírják a követelés érvényesítéséhez való joga megszűnését, illetve az ilyen követelés végrehajtásának felfüggesztését egy másik tagállamban.**
- 2) **Az azon tagállamtól eltérő tagállamban, ahol a fizetéseképtelenségi eljárást megindították, végrehajtás tárgyát képező követelés adójellege az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben nincs hatással az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adandó válaszra.**

Aláírások